

також зробити висновок, якщо мова народу – це обличчя народу, то мова права – це обличчя фахівця, а також показник досвідченості.

Законодавець при мовному вираженні правових категорій повинен прагнути до точності юридичної норми. Правова мова повинна бути ємною, лаконічною і доступною. Від сили і виразності мови, якою написані закони, укази та постанови, багато в чому залежить її виховне і регулююче значення.

Література

1. Кубів С. Українська мова як державна – єднальний чинник нової політичної нації / С. Кубів // Право України. 2016. № 3. С. 9–10.
2. Кравченко С. П. Мова як фактор правоутворення та законотворення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С. П. Кравченко; кер. роботи Ю. М. Оборотов; Нац. ун.-т "Одеська юридична академія". Одеса, 2000. 20 с
3. Шеремета Н. Розвиток мовного фактора українського законодавства : лекція / Н. Шеремета. Київ, 2010. 23 с
4. Балтаджи П. М. Юридична мова правозастосовних актів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / П. М. Балтаджи. Київ, 2008. 20 с.

Бідняк С. С.
здобувач вищої освіти II курсу
Науковий керівник – Козубай І. В.,
старший викладач
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОСИСТЕМ У КРАЇНАХ ЗАГАЛЬНОГО ТА КОНТИНЕНТАЛЬНОГО ПРАВА

Необхідність використання термінів з'явилась у кінці ХХ - на початку ХХІ через хвилю науково-технічної революції. У цей час виникла потреба у роз'ясненні та чіткому вираженому розумінні наукової думки. Оскільки терміни є невід'ємною частиною будь-якої галузі науки і техніки, на сьогоднішній день їх число стрімко збільшується, і щорічно число нових термінів на порядок перевищує число нових загальнонавчаних слів. За статистикою, кількість нових термінів становить близько 80% всіх нових слів [1].

Збільшення інформаційних потоків призводить до розширення наявних терміносистем в зв'язку з появою великої кількості нових термінів. Через це впродовж кілька десятиліть вчені невпинно аналізують терміносистему, адже до сих пір особливості термінології юридичної лексики є об'єктом активного вивчення. Переклад в сфері права має низку особливостей, які визначають основні труднощі юридичного перекладу, а також інтерес дослідників до

даного виду перекладацької діяльності. Адже складовими комунікативної компетенції є культурологічна та соціолінгвістична компетенції, які мають велике значення саме для фахівців у галузі права та правоохоронців [2].

Найголовнішою ознакою є яскраво виражена національна специфіка мови права. Мова права відображає історію, розвиток і культуру певної правової системи, саме через це вона так тісно пов'язана з правовою системою держави. Окрім того, правова система, яка використовує свій термінологічний апарат, також є національно-специфічною. Таким чином юридичний переклад стає актом міжкультурної комунікації, оскільки «в перекладацький контакт вступають різні правові системи і правові культури» [3].

Нормативна правова термінологія є одним з найбільш значущих елементів мови юриспруденції. Однак через те, що система на даний момент не стабілізована, вона має похибки як з точки зору лінгвістики, так і з позиції юриспруденції, що негативно впливає на ефективність правових норм.

Дослідники відзначають, що в залежності від ступеня подібності між правовими системами та ступеня споріднення між мовами в юридичному перекладі можливі наступні сценарії: (1) якщо правові системи і мови є спорідненими, як, наприклад, в Іспанії і Франції або Данії і Норвегії, завдання перекладача відносно проста; (2) якщо правові системи є спорідненими, і при цьому мови належать до різних мовних груп, особливих труднощів при перекладі також виникнути не повинно; це стосується, наприклад, переведення нідерландських законів на французький і навпаки; (3) якщо правові системи різні, а мови при цьому споріднені, переклад, проте, значно ускладнений, і основні труднощі являють так звані «помилкові друзі перекладача»; це стосується перекладів німецьких правових текстів на нідерландський та навпаки; (4) якщо ні правові системи, ні мови не є спорідненими, переклад являє найбільшу складність [4].

Виходячи з цього можна стверджувати, що англійсько-українська мовна пара належить до останнього випадку. Окрім цього, мова тут йде про переклад між системою загального права та системою континентального права. Стиль юридичних документів країн континентального права може бути описаний як ємний і лаконічний, в той час як стиль юридичних документів країн загального права можна назвати точним і детальним. Мова права країн загального права спрямована на те, щоб зробити тлумачення тих чи інших текстів якомога більше однозначними, чіткими та зрозумілими в той час як мова права країн континентального права оперує більш абстрактними поняттями.

Відзначається, що більшість труднощів перекладу термінів пов'язані з проблемами передачі змісту правових понять.

Говорячи про термінологію у сфері права, варто в першу чергу звернутися до найвідоміших дефініцій поняття «юридичний термін», а саме: 1) словесне позначення державно-правового поняття, за допомогою якого виражається і закріплюється зміст нормативно-правового припису держави;

2) слова (або сполучення слів), які є найменуваннями певних юридичних понять [5].

Із визначення виходить, що юридична термінологія складає істотно важливу частину для функціонування та розвитку літературного словника. Разом з тим, у юридичній термінології існує багато запозичень з інших мов, а саме: референдум, адвокат, алібі, архів та інші. Не можна заперечувати і той факт, що у терміносистемі нашого права містяться власне й українські: допит, злочин, позивач, очевидець та інші. Зрозуміло, що існують слова, які використовуються в загальноприйнятому значенні і ніякого спеціального змісту не мають, а саме: охорона, справа, закон тощо.

Отже, в термінологічному апараті розміщені терміни, що містяться в нормативно-правових актах і позначають поняття, властиві тій чи іншій системі права. При цьому може не збігатися правовий зміст навіть таких термінів, які прийнято вважати аналогами.

Література

1. Cao D. *Translating Law. Clevedon: Multilingual Matters Ltd.*, 2007.
2. Козаченко В. В., Козубай І. В. Юридична англomовна термінологія як засіб розвитку мовної компетенції працівників правоохоронних органів. Іншомовна підготовка працівників правоохоронних органів та сектору безпеки: збірник тез матеріалів *Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 24 квітня 2018 р.)*. Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 52-53.
3. Матвеева Л. А. Социолингвистическое исследование английской терминологии криогенной техники. Омск, 2004. 193 с.
4. Некрасова Т. П. Юридические термины в кино / Т.П. Некрасова // *Мосты. Журнал переводчиков*. 2006. №2(10). С. 42-44.
5. Савицкий В. М. Язык процессуального закона. Вопросы терминологии. 1987. С. 288.

Близняк Д. І.
здобувач вищої освіти ІІ курсу
Науковий керівник – Запотічна Р. А.,
викладач
*Львівський державний
університет внутрішніх справ*

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Існує низка методів, способів та інструментів вивчення іноземних мов. Наше дослідження присвячене особливостям використання соціальних мереж у процесі вивчення іноземної мови. Вибір теми дослідження зумовлений популярністю соціальних мереж як серед здобувачів вищої